

[Uz Sākumlapu](#) > ... > [Jūsu Tiesības](#) > [Noziedzīgos Nodarījumos Cietušie](#) > [Cietušo Tiesības \(katrā Valstī\)](#) > 2 - Ziņošana par noziegumu un manas tiesības izmeklēšanas vai tiesvedības gaitā

2 - Ziņošana par noziegumu un manas tiesības izmeklēšanas vai tiesvedības gaitā

Ja pieprasāt soda piemērošanu vai kompensāciju par noziedzīgu nodarījumu, jūs esat viena no tiesas procesā iesaistītajām pusēm. Liecību uzklaušanās nolūkā jūs var arī noprotināt.

Ja prokurors ir pieņēmis lēmumu neveikt kriminālvajāšanu, jums ir tiesības izvirzīt apsūdzību pašam.

Kā ziņot par noziegumu?

Jūs varat ziņot par noziegumu policijai nozieguma izdarīšanas vietā, policijas iecirknī vai — maznozīmīgu nodarījumu gadījumā — tiešsaistē vai pa tālruni. Jums ir tiesības saņemt rakstisku apstiprinājumu par jūsu ziņojumu par noziegumu.

Kā sekot lietas virzībai?

Policija jums sniegs kontaktinformāciju saziņai par lietas virzību.

Vai esmu tiesīgs saņemt juridisko palīdzību (izmeklēšanas vai tiesvedības laikā)? Saskaņā ar kādiem nosacījumiem?

Jums ir tiesības saņemt jurista palīdzību, ziņojot par noziegumu, noprotināšanas laikā un tiesas procesā. Šim juristam ir jābūt advokātam, valsts juridiskās palīdzības advokātam vai licencētam juriskonsultam.

Personas ar zema un vidēja līmeņa ienākumiem var būt tiesīgas uz valsts finansētu juridisko palīdzību. Šādos gadījumos maksu par jurista pakalpojumiem daļēji vai pilnībā segs valsts. Pieteikties juridiskās palīdzības saņemšanai var valsts juridiskās palīdzības birojā vai izmantojot elektronisku pakalpojumu. Varat arī lūgt juristu birojiem pieteikties juridiskās palīdzības saņemšanai jūsu vārdā.

Ja notikusi vardarbība ģimenē, seksuāla rakstura nodarījumi vai nopietni nodarījumi, kas apdraud jūsu dzīvību, veselību vai brīvību, tiesa var jūsu vajadzībām norīkot juristu un atbalsta personu. Šādos gadījumos maksu par jurista pakalpojumiem sedz valsts neatkarīgi no jūsu ienākumiem.

Vai es varu pieprasīt izdevumu kompensāciju (par piedalīšanos izmeklēšanā/tiesvedībā)? Saskaņā ar kādiem nosacījumiem?

Ja esat ticis izsaukts uz tiesu, lai precizētu lietas faktus, jums ir tiesības no valsts saņemt ceļa izdevumu atmaksu saistībā ar tiesas apmeklējumu. Jūs varat saņemt dienas naudu, ceļa izdevumu atmaksu un kompensāciju par finansiāliem zaudējumiem.

Ja mana lieta tiek slēgta pirms tās nodošanas tiesai, vai es varu iesniegt apelāciju?

Pretenziju par prokurora lēmumu neveikt kriminālvajāšanu var iesniegt ģenerālprokuroram, kurš ir tiesīgs sagatavot jaunu apsūdzību.

Vai es varu piedalīties tiesas procesā?

Jā, jūs drīkstat piedalīties tiesvedībā kā procesā iesaistītā puse. Ja pieprasāt soda piemērošanu vai kompensāciju par noziedzīgu nodarījumu, jūs esat viena no tiesas procesā iesaistītajām pusēm. Jūs varat piekrist prokurora lēmumam par sodu vienkāršotā procedūrā vai pieprasīt kādu citu sodu. Jūs varat pieprasīt kompensāciju no atbildētāja pats, vai arī prokurors var virzīt prasību jūsu vārdā.

Kāda ir mana oficiālā loma tiesību sistēmā? Piemēram, vai es esmu cietušais, liecinieks, civilprasītājs vai privāts apsūdzības uzturētājs un vai varu izvēlēties savu statusu?

Ja pieprasāt soda piemērošanu vai kompensāciju par noziedzīgu nodarījumu, jūs esat viena no tiesas procesā iesaistītajām pusēm. Liecību uzklaušanās nolūkā jūs var arī nopratināt.

Ja prokurors ir pieņēmis lēmumu neveikt kriminālvajāšanu, jums ir tiesības izvirzīt apsūdzību pašam.

Kādas ir manas tiesības un pienākumi šajā lomā?

Ja būs nepieciešams precizēt lietas faktus, jums, iespējams, būs jāierodas tiesā personīgi. Šādā gadījumā jūs esat tiesīgs saņemt kompensāciju no valsts par izmaksām, kas radušās šajā saistībā.

Tiesas procesa gaitā jūsu pienākums ir vienmēr teikt patiesību.

Vai es varu tiesas procesā paust paziņojumus vai sniegt liecības? Saskaņā ar kādiem nosacījumiem?

Ja esat procesā iesaistītā puse, jums ir tiesības sniegt liecības. Galvenajā tiesas sēdē jūs varēsiet izklāstīt savu prasību un tās pamatojumu, sniegt liecības un paust galavārdu, kurā varat paust savu viedokli par atbildētāja vainu un piemērojamo sodu.

Kādu informāciju es saņemšu tiesvedības laikā?

Jūs saņemsiet pavēsti par ierašanos uz galveno tiesas sēdi, ja jūsu klātbūtne būs nepieciešama, lai precizētu lietas faktus, vai ja tiesai norādījāt, ka plānojat izvirzīt prasības, ko nevirza prokurors.

Jums ir tiesības pēc jūsu pieprasījuma saņemt informāciju par tiesas sēdes norises laiku un vietu, kā arī krimināllietā pasludināto spriedumu.

Vai es varēšu piekļūt lietas materiāliem?

Jā. Ja esat tiesas procesā iesaistītā puse, jums ir tādas pašas tiesības piekļūt lietas materiāliem kā apsūdzētajam. Jums vienmēr ir tiesības saņemt informāciju par tiesvedības dokumentiem, pat ja tie nav publiski pieejami.

■ Lapa atjaunināta: 09/07/2025

Šīs lapas dažādās valodu versijas uztur attiecīgās dalībvalstis. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Eiropas Komisija neuzņemas nekādas saistības un atbildību par datiem, ko satur šis dokuments, vai informāciju un datiem, uz kuriem šajā dokumentā ir atsauces. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.